

SLOVENE

Vredniti po pošti:

za leto naprej . . . 60
za en mesec . . . 4.50
za študij celoletno . . . 65
za ostale inozemstvo . . . 80

V Ljubljani na dom

za leto naprej . . . 48
za en mesec . . . 4
v upravi prejemov . . . 3.50

Sobotna izdaja:

za leto . . . 10
za študij celoletno . . . 12
za ostale inozemstvo . . . 15

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Bokopaj se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 50.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ograde 26.511,
bosn.-herz. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 60.

Inserati:

Enostopna petstvarica (50 mm
široka in 3 mm visoka ali sje
prostor)
za enkrat . . . po 50 v
za dva- in večkrat . . . 45
pri večjih naročitih primeren
popust po dogovoru.
Ob sobotah dvojni tarif.

Poslano:

Enostopna petstvarica & 1
izhaja vsak dan izvenredno
delje in praznika, ob 2. uri pop.
Redna letna priloga vrniti red

Poročilo dr. Korošca o svoji misli v Ženevi in Parizu. — Ententa podpira jugoslovanska stremjenja.

Zagreb, 4. dec. Na včerajšnji seji osrednjega odbora Narodnega veča je poročal dr. Korošec, da so vsi naši prijatelji v ententi, med njimi največje evropske osebnosti, priporočali, naj se čimprej zedinimo s Srbijo, kar se je želelo doseči tudi z ženevskim dogovorom, pri katerem so sodelovali Pašić in vsi predsedniki srbskih opozicijskih strank ter vsi delegati Jugoslovanskega odbora. Glavni pozitivni rezultat tega dogovora je ustanovitev skupne vlade. Sklepu osrednjega odbora Narodnega veča od dne 24. novembra, ki znači velik korak naprej v vprašanju edinstvene države, se on (dr. Korošec) zelo rad pridružuje, ker ga je sam želel in za to deloval. Po ženevskem dogovoru je dr. Korošec odšel v Pariz, kjer je bil srčno sprejet od najvišjih faktorjev, tako od ministrskega predsednika Clemenceau-a, Pichona, zastopnikov časopisja in poslancev različnih strank. Vsi so odločno zastopali jugoslovanske interese proti italijanskemu imperizmu. Povsod je dobil vtis, da se namreč naši pravični stvari gojijo najsrdnejše simpatije. Londonski pakt res veže Francijo in Anglijo, ne pa Amerike. Treba pa je poudariti, da Italija od svoje strani ni izpolnila vseh pogojev, ki jih je prevzela in zato ni nemogoče, da po pogodbi revidirana od tistih, ki so jo podpisali. V Parizu je dr. Korošec došel v stik z voditeljem ameriške misije in prijateljem Wilsonovim House-jem in se pri njem zavzel za naše jugoslovanske stvari. Dobil je zelo ugoden vtis. Po njem je naprosil ameriško vlado, naj pošlje živeža za pet milijonov, obleke in obuval pa za sedem milijonov ljudi.

V Parizu se je posvetoval dr. Korošec tudi z angleškim in italijanskim poslancem ter jima razložil jugoslovansko stališče. Povsod je gledal, da za našo stvar vzbudi zanimanje in da se razjasni naše razmerje z bratsko Srbijo. Porabil je priliko v Parizu, da je na shodu radikalnih socializmov, ki so najmočnejša stranka v francoski parlamentu in ki so ga sami pozvali na shod, govoril ter informiral široko francosko javnost o aspiracijah Jugoslovancev. Pri tej priliki je bila sklenjena resolucija socialistične stranke, naj ista s simpatijo spremlja jugoslovanske narodne težnje; obenem pa resolucija obsoja prepotenco italijanskega imperizma.

Na poziv osrednjega odbora Narodnega veča je dr. Korošec odšel iz Pariza dne 26. novembra in v Parizu sta ostala dr. Trumbić in Pašić.

Sinoči je dr. Korošec odpotoval v Belgrad, kjer bo ostal dalje časa. Osrednji odbor Narodnega veča je na predlog dr. Budisavljevića sprejel zahvalo in priznanje svojemu predsedniku dr. Korošču, kar je bilo zabeleženo v zapisnik.

Dr. Korošec v Belgradu.

Belgrad, 4. dec. Danes popoldne ob 3. uri je s posebnim vlakom prišel v Belgrad predsednik Narodnega veča SHS v Zagrebu dr. Anton Korošec. V Zemunu ga je pričakoval dr. Svetozar Popović. Dr. Korošec je našo delegacijo natanko obvestil o svojem delovanju v inozemstvu. Njegovo poročilo je bilo z navdušenjem sprejeto. Nato je takoj prevzel predsedniško mesto v delegaciji. Predsedoval je seji delegacije, na kateri se je razpravljalo o ustavnih garancijah za časa provizorne dobe in o sklicanju konstituant. Jutri bo dr. Korošec v posebni avdijenci sprejel princ-regent Aleksander.

Slovenska delegacija v Belgradu.

Avtonomija, skupna vlada, delegacija za mirovno konferenco.

Belgrad, 5. dec. Slovenska delegacija se nahaja še vedno v Belgradu. Vprašanje avtonomije je povoljno rešeno. Danes je

na dnevnem redu sestava skupne vlade in delegacije za mirovno konferenco. Dr. Korošec in dr. Žerjav sta prišla včeraj ob 3. uri popoldne še ravno pravočasno v Belgrad. V nedeljo ali ponedeljek se vrne slovenska delegacija domov.

Francoski list prinaša dr. Korošev interview in njegovo sliko.

Zagreb, 4. decembra. Današnji listi prinašajo interview, ki ga je imel urednik pariškega lista »Excelsior« z dr. Koroščem. Dr. Korošec mu je natanko razložil naše razmere ter upravičene zahteve Jugoslovancev. Pri tej priliki prinaša list dr. Korošev sliko.

Audijence pri regentu Aleksandru.

Belgrad, 4. dec. Včeraj sta bila sprejeta v posebni avdijenci pri princu regentu Aleksandru poverjenik za notranje zadeve vlade SHS v Ljubljani dr. Janko Brejč in dr. Izidor Cankar.

Belgrad, 4. decembra. V avdijenci pri regentu Aleksandru so bili sprejeti dr. Lukič, Beles, dr. Paleček, Dušan Gečanovič, s katerim se je regent Aleksander razgovarjal o preganjanjih in talnikih v Bosni in Hercegovini, dr. Bratič in Čadragi.

Belgrad, 4. decembra. Regent Aleksander je v posebni avdijenci sprejel delegata Bosne in Hercegovine Gjamonjo, ki je pozdravil regenta v imenu Hrvatov Bosne in Hercegovine ter izrazil veselje naroda, da je po 800letnem robstvu dobil vladarja svoje krvi. Prestolonaslednik je v svojem odgovoru posebno poudarjal delovanje bosenskih franciskancev.

Belgrad, 4. decembra. V posebni avdijenci je sprejel regent delegata Vukotića. Regent se je zanimal za razmere v Dalmaciji, posebno za ozir na stradalno ljudstvo. Izjavil je, da ga zelo veseli, ko je ravno Dalmacija tako oduševljeno in edino nastopila za stvar jugoslovanskega kraljevstva. Upa, da bodo kmalu urejene nove razmere.

Važni sestanki v Dubrovniku.

Belgrad, 4. dec. Pašić, srbska vlada in skušnja bodo prišli v Dubrovnik 5. ali 6. decembra. Iste dni odpotuje regent Aleksander preko Broda in Sarajeva v Dubrovnik s posebnim vlakom.

Zagreb, 4. dec. Danes sta iz Splita v Dubrovnik odpotovala v imenu zemaljske vlade za Dalmacijo dr. Krstelj in dr. Machiedo, da se tam sestaneta s Pašićem in Gavrilovićem.

Življenje v Belgradu.

Belgrad, 4. decembra. V mesto se polagoma vrača navadno življenje. Izmed listov izhajajo »Večerne Novosti« (brez stranke), »Pravda« (napredna stranka), »Samouprava« (Pašičev list). Iz entitinskih držav se mnogoštevilno vračajo meščani.

Belgrad, 4. decembra. Včeraj ob pol 10. uri je bil na čast delegatom SHS prirejen mal banket, katerega so se udeležili tudi ministri Jovanović, Miličević, Protić in Rašić. Delegati je nagovoril minister Protić in v svojem govoru pozdravil vse prve politične in kulturne jugoslovanske delavce.

Belgrad, 4. decembra. Danes zvečer so priredile belgrajske gospe in gospodične naši delegaciji čajni večer, katerega se je udeležil tudi princ regent Aleksander. Gospe in gospodične je pozdravil in se jim zahvalil dr. Tresić-Pavičič.

Glavni hrvatskega časopisja.

Zagreb, 4. decembra. »Hrvatska Rieč« piše: Kakor izveemo, se je dr. Korošec zelo ponašalno izrazil o odločitvah v Belgradu z dne 1. t. m. Popolnoma odobrava vse, kar se je zgodilo, odkar je odšel od doma, posebno pa odobrava adresu Narodnega veča regentu Aleksandru. Popolnoma ga zadovoljuje izjava prestolonaslednika Aleksandra.

Zagreb, 4. decembra. Narodna Politika z zanosom pozdravlja odločitve v Belgradu in osnutek jugoslovanskega kraljevstva. List nadaljuje: En nedostatek pa je vendar le bil pri tem odgovoru, in ta je pomanjkanje demokracije. Dogovori so se vršili le s srbsko vlado, ne pa s poslanci Narodne skupščine. Uverjeni smo, da bi i Narodna skupščina kakor tudi hrvatski in slovenski sabor ratificirali ta dogovor in drago bi nam bilo, da bi prišli v zvezo s srbsko opozicijo, o kateri iskreno izjavljamo, da nam je mnogo bližje nego Pašić. Srbska opozicija je predstavljateljica široke demokracije v Srbiji. V ostalem pa je adresa sama, posebno pa odgovor regentov v mnogih točkah uprav sijajno izpolnila nade Hrvatov in Slovencev.

»Narodna Politika« citira dalje pismo nekoga delegata republikanskega mišljenja, ki piše: »Kar smo napravili, smo dobro napravili. Pokazali smo, da nam je naša publika suprema lex (splošna blaginja najvišji zakon) in smo se na podlagi demokratičnega načela podvrgli večini. Sedaj pa zahtevamo, da nova država zastavi svojo moč, da reši naše zasedene kraje od ošabne Italije. Od nove vlade pričakujemo, da bo spoštovala načelo parlamentarizma in demokracije, kakor smo v adresi naglasili. Konec je sedaj neodločnosti in približali smo se resnični svobodi.«

Zagreb, 4. decembra. »Glas SHS« piše, da pojavi v Bosni in Hercegovini, v Sremu in med ogrskimi Srbi, ki bi utegnili značiti nekak separatizem, niso trajnega pomena. V resnici je bila to le reakcija proti temu, ker je Narodno veče prepočasno delovalo in so imeli namen stvar pospešiti. Z dogovorom v Belgradu je konec tudi tega separatizma.

Zagreb, 4. decembra. »Hrvatska Država« pozdravlja z zanosom belgrajske odločitve. Dne 12. t. m. se bo vršilo strankino zborovanje, kjer se bo starčevićanska stranka izjavila o svojem državnopravnem, političnem, socialnem, kulturnem in gospodarskem stališču.

Poincaré priporočal skorajšnje zedinjenje Jugoslavije.

Zagreb, 4. nov. O dogovoru piše »Hrvatska Rieč« ter pravi, da je pred sklepom znanega ženevskega dogovora — vsled katerega je Pašić demisioniral — pozval sam predsednik velike francoske republike Poincaré brzojavno vse predstavitelje Slovencev, Hrvatov in Srbov v inozemstvu, naj čimprej ustvarijo edinstveno državo, da se bo Jugoslavija mogla udeležiti mirovnih konferenc.

Pozdrav Narodne vlade regentu Aleksandru.

Narodna vlada je poslala dne 4. decembra regentu Aleksandru sledeči brzjavni pozdrav: Njegova Kraljeva Visokost regent Aleksander, Belgrad. Narodna vlada SHS v Ljubljani pozdravlja z iskrenim navdušenjem ujedinenje vseh Srbov, Hrvatov in Slovencev pod regentstvom Vaše Kraljeve Visokosti. Načela svobode, bratstva in prave demokracije, izražena in naglašena v proklamaciji Vaše Visokosti, so nam dragoceno poročilo srečnega razvoja in lepe bodočnosti troedinega naroda. Se posebno vdano zahvalno si usojamo pa sporočati za blagohotne in tolažilne obljube najodločnejše branitve celega etnografskega ozemlja SHS, zlasti tudi na naši severni in zapadni meji, kjer naši bratje prenašajo sedaj po vsem štiriletnem vojnem trpljenju gorje neznoznega nasilstva okupacije. Živel jugoslovanski Trst, živel jugoslovanska Goriska in Istr! Bog blagoslovi ujedinjeno Jugoslavijo! Bog čuvaj kralja Petra in regenta Aleksandra!

Narodni praznik Jugoslavije.

Belgrad, 5. dec. (Lj. kor. ur.) Narodna vlada v Ljubljani je prejela danes iz Belgrada sledečo brzjavko:

»Za popularizacijo in svečano proslavo zgodovinskega dogodka ujedinenja naroda SHS odreja predsedništvo Narodnega veča sledeče:

1. Dan 1. decembra se proglašja za narodni praznik.

2. Ta praznik se bo tekočega leta radi prometnih neprilik praznoval izjemoma dne 14. in 15. decembra.

3. V soboto 14. decembra se praznuje v vseh šolah, tako da bodo povsod predavanja o znamenitosti in sreči narodnega zedinjenja edinstvene države SHS.

4. Zvečer istega dne se ima potom vojaških oblasti odrediti, da se vrše tamkaj, kjer se nahajajo vojaške posadke, svečani obhodi z godbo. Priporoči se privatni inicijativi društev, da tega ali naslednjega dne prirede svečane akademije, narodne skupščine, svečane gledališke predstave ali slično, da se na ta način široki sloji seznanijo z dogodkom.

Dne 15. decembra naj se oblasti sporazumejo z verskimi predstojniki, da se dogodek proslavi v cerkvah z molitvijo, s svečanin Te Deum in z blagoslovom.

5. Čitanju adrese Narodnega veča in odgovora regenta Aleksandra med službo božjo morajo prisostvovati vsa oblastva in šolska mladina. Narodna društva naj se pozovejo, da se korporativno z zastavami udeležijo službe božje. Vojaškim oblastvom naj se naroči, da ta dan prirede svečano parado.

6. Zvonovi naj zvone, in na sedežu vlad naj se izstrelijo iz topov 101 strel. Na vseh javnih in po možnosti na zasebnih poslopih naj na dan proglašanja tega dogodka vihrajo slovenske, hrvatske in srbske zastave.

7. Priporoča se, da pošljejo vlade vsem župnim uradom, vakufstvom, meirinskim poverjeništvom itd. in vsem šolam brzjavno okrožnico, v kateri naj bo kratak življenjepis dinastije Karađorđevićev

in njihove zasluge za ujedinenje naroda. Omeni naj se tudi dosedanje delo naših prvoboriteljev za ujedinenje naroda.

Jugoslavija.

Jugoslovani zasedajo severno mejo.

Maribor, 4. dec. Danes ponoči so zasedle naše čete Grebinj na Koroškem.

Avstrijske-nemške čete so prejele iz Gradca nalog, da zapuste Strass in Arnovž ter se pomaknejo proti severu.

Srbske čete so pod poveljstvom nadporočnika Jurka zasedle Št. Pavel na Koroškem.

Velikovec drže slovenske in srbske čete. Nemške čete so se umaknile. V mestu vlada popoln mir. Naš poveljnik je izpustil zato vse talce, ki si jih je pridržal, da si zavaruje mir med prebivalstvom. Pridržal si je le enega nadporočnika, ki bo izročen sodišču zaradi kaznivih dejanj.

Železniška zveza Maribor-Gradec je pretrgana. Med Spielfeldom in Arnovžem ne vozi noben vlak.

Dravograd — zaseden.

Ponoči od 2. na 3. dec. so jugoslovanske čete zasedle za Marenbergom, Muto, tudi trg Spodnji Dravograd. Kolodvor je bil že prej v naših rokah. Vse se je izvršilo mirno, nemška »Schutzwehr«, ki je bila prej nastopala zelo oblastno, pod komando nemškega Gönitzerja, se je hitro udala in pobežila. Vlada popoln mir in red. Nemški napisi so izginili. — Zasedli so se tudi Labod in drugi kraji.

Velikovec, 5. dec. Nemške koroške čete so danes ponoči razdrle železniško progo med Rikarjevo vesjo in dravskim mostom. Naše čete so nemške vojake prepodile in danes popravljajo železniško zvezo. Stojimo že več kilometrov zahodno od Velikovca proti Celovcu.

Maribor, 5. dec. Arnovž in Štras je nemško vojaštvo izpraznilo. V vsakem kraju je bilo po sto mož. Predno so ti nemški vojniki odšli, so uničili stražnice in vse zaloge, ki bi jih morali pustiti.

Maribor, 5. dec. Čmurek je zasedel dne 3. decembra zvečer poročnik-učitelj Žel z 20 možmi. Župan dr. Schurmann (Žurman) je tej zasedbi nasprotoval in ni hotel o njej ničesar vedeti. Ko mu je pa poročnik Žel zagrozil z aretacijo, se je župan udal.

Službena obljuba in prisega

vsega železniškega osebja na progah Zidani most — Maribor, Pragersko — Središče, Spilfeld — Ljutomer, Maribor — Velikovec, Spodnji Dravograd — Celje, Velikovec — Železna kaplja se vrši od 6. do 9. t. m. ob navzočnosti poverjenika za promet.

Mariborski Nemci lažejo.

Maribor, 5. decembra. Nemci širijo po Mariboru laž, da je odstavljena Narodna vlada v Ljubljani.

Nemška sabotaža.

Maribor, 5. decembra. Nemški in soc. demokratski delavci so uničili oziroma poškodovali stroje v delavnicah ob koroškem kolodvoru, tako da naše delavstvo ne more delati, čeprav bi hotelo. Krivcem so že na sledu in bodo strogo kaznovani.

Šulvereinske šole na Štajerskem zapirajo.

Maribor, 5. decembra. Zapri so dve šulvereinske šole, in sicer v Pekrah pri Mariboru in v Št. Lenartu v Slovenskih goricah.

Okrajni komisar dr. Kramer — pred sodiščem.

Maribor, 5. decembra. Bivši komisar okr. zastopa v Slovenski Bistrici, dr. Kramer, pride pred sodišče, ker je samovoljno in brez vednosti okrajnega zastopa podpisal na njegov račun milijon kron zadnjega vojnega posojila. Iz istih razlogov pridejo pred sodišče člani okrajnega zastopa v Ptuj, ker so podpisali tri milijone kron zadnjega vojnega posojila.

Italijani na Vipavskem.

Iz Št. Vidra nad Vipavo se nam poroča: Tudi naš vinar nad kraj je zasedel Italijan. Menda misli tu za vedno ostati, ker je začel s pravcatim utrjevanjem.

Kako težko čutimo pri nas trdo, brutalno tujčno pest, ki gospodari tu samovoljno, brez obzira, ne meneč se za naše vdihe, proteste in pritožbe. — Ljudstvo, ki je že enkrat okusilo sladkost svobode, ki je bilo že rešeno izpod jarma nemške birokratske vlade, žali Bog za prav malo časa, je sedaj grozno potrto. To je grenko: Mora, ki je prej tiščala naše ljudi, je bila zmagovito poražena — ljudstvo je prosto dihlo — pa prišla je druga, še hujša — italijanska mora.

